

فرهنگ گویش لاریجان آمل

مصطفی راعی اسکی

www.ketab.ir

سرشناسه: راعی اسکی، مصطفی، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ گویش لاریجان آمل/مصطفی راعی اسکی.

مشخصات نشر: تهران: انتخاب، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۵۸۶ ص.: جدول.

شابک: ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۷۳۰۲ - ۶۸ - ۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: لاریجان

موضوع: Larijani dialect

رده بندی کنگره: PIR ۳۲۶۹

رده بندی دیویی: ۹۴۴/خ

شماره کتابشناسی ملی: ۷۶۰۴۶۱۱

نشر انتخاب

ناشر کتاب‌های دانشگاهی

فرهنگ گویش لاریجان آمل

مصطفی راعی اسکی

| صفحه‌آرایی شهرام فرجی | چاپ و صحافی موسسه مهرداد |

| چاپ اول ۱۴۰۰ | شمارگان ۱۰۰ جلد |

| شابک ۹۷۸ - ۶۲۲ - ۷۳۰۲ - ۶۸ - ۴ |

حق چاپ محفوظ است

خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری، شماره ۱۲۶، طبقه چهارم

www.nashreentekhab.ir

info@nashreentekhab.ir

به نام خدا

پیشگفتار

زبان بهترین وسیله ارتباطی میان انسان‌ها جهت برآورده نمودن احتیاجات و خواسته‌های بشری در طول تاریخ بوده است. پس از اینکه پروردگار جهانیان این ساکنان کره زمین یعنی حضرت آدم و حوا را خلق کرد، فرزندان به نام‌های هابیل، قابیل، لوزا و اقلیما را به آنان عطا فرمود و زبانی را هم به آنان تعلیم فرمود تا از این طریق بتوانند با یکدیگر تکلم نمایند. در شادی‌ها و غم‌ها، کار و کوشش و دفاع از حریم خود متوجه خواسته‌ها و تفکرات همدیگر گردند.

ظاهراً معلوم نیست اولین زبان رسمی که در دنیا رایج گردید چه زبانی بود؟ بعدها با گذشت روزگار و رشد جمعیت بنا به مقتضیات، زبان‌هایی با توجه به شرایط زمانی و مکانی به وجود آمده‌اند و کم‌کم به شعبه‌های دیگری تقسیم شدند. حتی قبل از آموزش رسمی به دلیل عدم آشنایی با دیگر زبان‌ها خواسته‌های خود را از طریق دیکنه نقاشی بیان می‌کردند و به طرف مقابل می‌فهماندند که چه می‌خواهند؟ اما به مرور زمان و پیشرفت علم آموزش زبان شروع گردید که در حال حاضر چند زبان زنده دنیا به عنوان زبان مورد قبول جامعه بین‌المللی معرفی شده‌اند همانند: انگلیسی، آلمانی، فرانسوی، ایتالیایی، فارسی و عربی. اکثر کشورها به دلیل نیازمند بودن تجارت و بازرگانی، سیر و سفر مجبور گردیدند آموزش این گونه زبان‌ها را در مدارس و دانشگاه‌ها تسریع دهند تا ملیت آنان در صورت لزوم بتوانند از منافع ملی آنان و یا از حقوق شخصی خود جهت مراودات و مناظرات دفاع نمایند.

از آنجائی که اینجانب به عنوان یک فرهنگی ایرانی و مازندرانی در این اجتماع انسانی زندگی می‌کنم به این نتیجه رسیدم که باید زبان و فرهنگ اصیل خود را حفظ نمایم و از گزند آفات مصون بداریم. با توجه به اینکه اولاد اکثر خانواده‌ها در سال‌های اخیر به یک تن پسریا دختر، به

بهانه‌های گرانی، مسکن، شغل، تحصیل، مهاجرت، عدم سازش والدین، عدم سکونت در روستا، ازدواج و مسائل حاشیه‌ای محدود شده است و زبان مادری و فرهنگ طبری یا مازندرانی به‌خاطر عوامل یاد شده از صفحه زندگی رخت بر بسته و مغفول مانده است، تصمیم گرفتم اثری را تحت‌عنوان «فرهنگ گویش لاریجان» برای نسل حاضر و نسل آینده به‌عنوان «میراث جاویدان» به یادگار گذاشته تا اگر زمانی قشر تحصیل کرده که خود را متمدن و روشنفکر قلمداد می‌کنند نیم‌نگاهی به این کلمات و لغات مادری داشته و یادی از اجداد و نیاکان صادق و کوشا خود نمایند.

با توجه به اینکه با ۲۲ یا ۲۳ حروف الفبای فارسی بی‌نهایت کلمات و لغات اعم از مفرد و مرکب ساخته و پرداخته می‌شود، لذا مؤلف تعدادی از لغات را که بیشتر جنبه کاربردی داشته را انتخاب نموده و به اطلاع پژوهندگان محترم و خوانندگان عزیز می‌رساند. با توجه به گستردگی بخش لاریجان و تفرق آبادی‌ها بعضی از روستاها را که قبلاً به‌عنوان دهستان تقسیم کرده بودند، آنها را به‌عنوان بلوک معرفی و از بین بلوک‌ها محلات پر جمعیت را به‌عنوان نمونه انتخاب نمودم، چون همه آنها در یک مسیر و راستا قرار دارند و گویش‌های تقریباً مشابه به هم دارند. در قسمت بالا لاریجان هم روستاهای پر جمعیت را که گویش‌های متفاوتی داشتند را منتخب و معرفی نمودم. ضمناً در ردیف هر کلمه‌ای که علامت تیره (-) درج شده است به معنی آن است که به این لغت از نظر معنی پاسخ داده نشده است یا در اثر فراموشی بوده و یا کاربرد نداشته‌اند و البته این گفته به این معنا نیست که این واژه اصلاً در گویش محلی وجود نداشته است، بلکه به دلایل مختلف، نتوانسته‌ام انتظارات همگان را برآورده نمایم از پیش پوزش می‌طلبم.